

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind
modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional de
management în învățământul superior

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 18 alin (1) și art. 22 alin. (1) Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Hotărârii Guvernului nr.4/2024 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional de management în învățământul superior, precum și alte acte normative în domeniul educației.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Aprobarea și implementarea Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemului informațional de management în învățământul superior constituie un element esențial în procesul de modernizare a gestionării datelor educaționale și a administrării sistemului informațional. Prin stabilirea unor norme clare și standardizate, acest regulament asigură un cadru transparent și eficient pentru colectarea, procesarea și utilizarea informațiilor academice din domeniul învățământului superior. Un aspect fundamental al regulamentului este definirea clară a drepturilor și responsabilităților tuturor actorilor părților implicate – instituții de învățământ superior, cadre didactice, științific-didactic și cercetare, studenți și personal administrativ – facilitând astfel un acces echilibrat la informații și o administrare coerentă a datelor. De asemenea, regulamentul stabilește măsuri riguroase pentru protecția datelor cu caracter personal, consolidând securitatea și confidențialitatea informațiilor gestionate în cadrul sistemului. Astfel, se creează premisele necesare pentru creșterea nivelului de încredere a utilizatorilor și pentru respectarea cerințelor legislative în domeniul protecției datelor. Prin standardizarea proceselor și promovarea interoperabilității între instituții și platforme informatice, regulamentul contribuie la optimizarea fluxului de informații și la îmbunătățirea eficienței administrative la nivel național și local. Aceste măsuri vor facilita schimbul de date între entitățile educaționale și vor sprijini luarea deciziilor bazate pe informații precise și actualizate.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Sistemul informațional de management în învățământul superior (în continuare - SIMÎS) reprezintă un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune, formând astfel resursa informațională consolidată pentru raportarea instituțiilor de învățământ superior către MEC și alte instituții cointerestate. Proiectul Regulamentului stabilește următoarele aspecte esențiale: 1) Definirea categoriilor de date gestionate în cadrul SIMÎS;

2) Asigurarea transparenței decizionale din sistemul educațional prin digitalizarea proceselor din sistem și deschiderea datelor statistice din învățământul superior pentru societatea civilă;

3) Stabilirea responsabilităților pentru posesor, deținător, administrator tehnic și utilizatori ai sistemului;

4) Instituirea unui mecanism de acces diferențiat la date în funcție de rolul utilizatorului;

5) Reglementarea schimbului de date cu alte sisteme informatice guvernamentale;

6) Introducerea unor cerințe minime obligatorii privind protecția și securitatea informațiilor.

Sistemul va utiliza următoarele servicii guvernamentale: MConnect, MPass, MSign, MLog, MNotify și va fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală MCloud.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere necesitatea de a asigura managementul eficient în elaborarea politicilor în domeniul educației, nu au fost identificate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor regulamentului va avea un impact semnificativ asupra instituțiilor publice, în special asupra instituțiilor de învățământ superior responsabile cu monitorizarea și gestionarea sistemului educațional. Principalele efecte vor include:

1. Creșterea transparenței și eficienței în administrarea datelor educaționale la nivel național.
2. Îmbunătățirea procesului decizional prin acces la date precise și actualizate, facilitând implementarea unor politici educaționale mai bine fundamentate.
3. Standardizarea și uniformizarea proceselor administrative în domeniul educației, ceea ce va reduce riscurile de eroare și va facilita colaborarea între instituții și autoritățile guvernamentale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Ulterior punerii în exploatare a sistemului și expirării perioadei de garanție, costurile aferente mentenanței și dezvoltării continue a SIMIS, estimate la circa 5% din valoarea totală a sistemului (aproximativ 676 400 lei anual), urmează a fi acoperite din bugetul anual al Ministerului Educației și Cercetării, precum și din alte surse financiare, conform prevederilor legale în vigoare.

În acest sens, la elaborarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pentru anii 2027–2028, Ministerul Educației și Cercetării va planifica alocarea resurselor financiare necesare în sumă de 1 352 800 lei, pentru asigurarea continuității mentenanței și dezvoltării sistemului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de regulament instituie un cadru normativ pentru utilizarea și protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Protecția informației cu caracter personal la nivel de deținător al SIMÎS se efectuează prin următoarele metode:

1. asigurarea măsurilor de protecție a datelor prin folosirea metodelor criptografice de transmitere a informației prin rețelele de transport de date guvernamentale;
2. excluderea accesului neautorizat la datele din SIMÎS;
3. elaborarea măsurilor speciale tehnice și de program, împotriva acțiunilor care condiționează pierderea, modificarea, denaturarea, distrugerea informațiilor conținute (difuzate) de SIMÎS sau generează defecțiuni în funcționarea normală a complexului tehnic și de program;
4. efectuarea periodică planificată a copiilor de siguranță a datelor și fișierelor mijloacelor de program;
5. efectuarea tuturor măsurilor aferente asigurării restabilirii și continuității funcționării în cazul incidentelor.

Protecția informației cu caracter personal la nivel de participant se efectuează prin următoarele metode:

1. prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor care pot duce la distrugerea sau denaturarea datelor;
2. monitorizarea procesului de exploatare a SIMÎS prin intermediul mecanismului de jurnalizare efectuat de deținătorul acestuia.

De asemenea, sunt prevăzute soluții de autentificare și monitorizare a activităților prin intermediul serviciilor guvernamentale, asigurând astfel trasabilitatea operațiunilor și prevenirea accesului neautorizat.

serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului MPass - pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul SIMÎS și al registrelor formate de acesta, utilizând diverse metode de autentificare;

serviciul electronic guvernamental de jurnalizare MLog - pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în SIMÎS și în registrele formate de acesta.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul respectă prevederile legislației naționale și nu intră în contradicție cu prevederile legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind elaborarea proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, www.mec.gov.md, la compartimentul Transparență,

directorul Transparență decizională, precum și pe pagina www.particip.gov.md și poate fi accesat la adresa:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/regulamentul-privind-modul-de-functionare-si-utilizare-a-simis-in-invatamantul-superior/13441>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizării în cadrul procesului de avizare/expertizare. Concluziile expertizelor urmează a fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la prezentul proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea actelor normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ necesită un set de măsuri tehnice și operaționale, precum:

1. elaborarea ghidurilor de utilizare, în scopul asigurării aplicării unitare a prevederilor la nivel de sistem;
2. dezvoltarea infrastructurii tehnice, inclusiv integrarea cu serviciile guvernamentale și asigurarea găzduirii pe platforma MCloud;
3. adaptarea sistemelor informaționale existente pentru a permite interoperabilitatea și migrarea datelor într-un format compatibil;
4. monitorizarea funcționării sistemului pentru îmbunătățirea continuă a proceselor și instrumentelor de lucru, cu scopul de a asigura sustenabilitatea și eficiența pe termen lung a sistemului.

Ministru

Dan PERCIUN